

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра обчислювальної техніки

Методи оптимізацій та планування експерименту

Лабораторна робота №6
Проведення трьохфакторного експерименту при
використанні рівняння регресії з квадратичними членами

Виконав:
Студент групи ІО-91
Кармазін Назар

Перевірив:
Регіда П.Г.

Київ 2021

Тема: «Проведення трьохфакторного експерименту при використанні рівняння регресії з квадратичними членами.»

Мета: Провести трьохфакторний експеримент і отримати адекватну модель – рівняння регресії, використовуючи рототабельний композиційний план.

Завдання до лабораторної роботи:

1. Ознайомитися з теоретичними відомостями.
2. Вибрати з таблиці варіантів і записати в протокол інтервали значень x_1, x_2, x_3 . Обчислити і записати значення, відповідні кодовим значенням факторів +1; -1; +l; -l; 0 для $\bar{x}_1, \bar{x}_2, \bar{x}_3$.
3. Значення функції відгуку знайти за допомогою підстановки в формулу:

$$y_i = f(x_1, x_2, x_3) + \text{random}(10) - 5,$$

де $f(x_1, x_2, x_3)$ вибирається по номеру в списку в журналі викладача.

4. Провести експерименти і аналізуючи значення статистичних перевірок, отримати адекватну модель рівняння регресії. При розрахунках використовувати натуральні значення факторів.
5. Зробити висновки по виконаній роботі.

Алгоритм отримання адекватної моделі рівняння регресії

- 1) Вибір рівняння регресії (лінійна форма, рівняння з урахуванням ефекту взаємодії і з урахуванням квадратичних членів);
- 2) Вибір кількості повторів кожної комбінації ($m = 2$);
- 3) Складення матриці планування експерименту і вибір кількості рівнів (N)
- 4) Проведення експериментів;
- 5) Перевірка однорідності дисперсії. Якщо не однорідна – повертаємося на п. 2 і збільшуємо m на 1);
- 6) Розрахунок коефіцієнтів рівняння регресії. При розрахунку використовувати **натуральні** значення x_1, x_2 і x_3 .
- 7) Перевірка нуль-гіпотези. Визначення значимих коефіцієнтів;
- 8) Перевірка адекватності моделі рівняння оригіналу. При неадекватності – повертаємося на п.1, змінивши при цьому рівняння регресії;

Варіант

№	X1		X2		X3		F(x)
	min	max	min	max	min	max	
110	-25	-5	-30	45	-5	5	$8,6 + 6,5 \cdot x_1 + 9,5 \cdot x_2 + 4,2 \cdot x_3 + 8,0 \cdot x_1 \cdot x_1 + 0,5 \cdot x_2 \cdot x_2 + 2,3 \cdot x_3 \cdot x_3 + 0,6 \cdot x_1 \cdot x_2 + 0,2 \cdot x_1 \cdot x_3 + 5,9 \cdot x_2 \cdot x_3 + 3,9 \cdot x_1 \cdot x_2 \cdot x_3$

Роздруковка коду програми:

```
from prettytable import PrettyTable as PT
from sklearn import linear_model as slm
from scipy.stats import f, t
from random import randrange
from math import *
import numpy as np

class Laba6:
    def __init__(self):
        self.M = 3
        self.N = 15
        self.X1min, self.X2min, self.X3min = -25, -30, -5
        self.X1max, self.X2max, self.X3max = -5, 45, 5
        self.X_min, self.X_max = ((self.X1min + self.X2min +
self.X3min)/3), ((self.X1max + self.X2max + self.X3max)/3)
        self.X01, self.X02, self.X03 = ((self.X1max+self.X1min)/2),
((self.X2max+self.X2min)/2), ((self.X3max+self.X3min)/2)
        self.deltaX1, self.deltaX2, self.deltaX3 = (self.X1max -
self.X01), (self.X2max - self.X02), (self.X3max - self.X03)
```

```

        self.XL1, self.XL1_ = (1.73*self.deltaX1+self.X01), (-
1.73*self.deltaX1+self.X01)
        self.XL2, self.XL2_ = (1.73*self.deltaX2+self.X02), (-
1.73*self.deltaX2+self.X02)
        self.XL3, self.XL3_ = (1.73*self.deltaX3+self.X03), (-
1.73*self.deltaX3+self.X03)
        self.Xn = [[self.X1min, self.X2min, self.X3min,
(self.X1min*self.X2min), (self.X1min*self.X3min), (self.X2min*self.X3min),
(self.X1min*self.X2min*self.X3min), pow(self.X1min,2), pow(self.X2min,2),
pow(self.X3min,2)],
                    [self.X1min, self.X2min, self.X3max,
(self.X1min*self.X2min), (self.X1min*self.X3max), (self.X2min*self.X3max),
(self.X1min*self.X2min*self.X3max), pow(self.X1min,2), pow(self.X2min,2),
pow(self.X3max,2)],
                    [self.X1min, self.X2max, self.X3min,
(self.X1min*self.X2max), (self.X1min*self.X3min), (self.X2max*self.X3min),
(self.X1min*self.X2max*self.X3min), pow(self.X1min,2), pow(self.X2max,2),
pow(self.X3min,2)],
                    [self.X1min, self.X2max, self.X3max,
(self.X1min*self.X2max), (self.X1min*self.X3max), (self.X2max*self.X3max),
(self.X1min*self.X2max*self.X3max), pow(self.X1min,2), pow(self.X2max,2),
pow(self.X3max,2)],
                    [self.X1max, self.X2min, self.X3min,
(self.X1max*self.X2min), (self.X1max*self.X3min), (self.X2min*self.X3min),
(self.X1max*self.X2min*self.X3min), pow(self.X1max,2), pow(self.X2min,2),
pow(self.X3min,2)],
                    [self.X1max, self.X2min, self.X3max,
(self.X1max*self.X2min), (self.X1max*self.X3max), (self.X2min*self.X3max),
(self.X1max*self.X2min*self.X3max), pow(self.X1max,2), pow(self.X2min,2),
pow(self.X3max,2)],
                    [self.X1max, self.X2max, self.X3min,
(self.X1max*self.X2max), (self.X1max*self.X3min), (self.X2max*self.X3min),
(self.X1max*self.X2max*self.X3min), pow(self.X1max,2), pow(self.X2max,2),
pow(self.X3min,2)],
                    [self.X1max, self.X2max, self.X3max,
(self.X1max*self.X2max), (self.X1max*self.X3max), (self.X2max*self.X3max),
(self.X1max*self.X2max*self.X3max), pow(self.X1max,2), pow(self.X2max,2),
pow(self.X3max,2)],
                    [ self.XL1_, self.X02, self.X03,
(self.XL1_*self.X02), (self.XL1_*self.X03), (self.X02*self.X03),
(self.XL1_*self.X02*self.X03), pow(self.XL1_,2), pow(self.X02,2),
pow(self.X03,2)],
                    [ self.XL1, self.X02, self.X03,
(self.XL1*self.X02), (self.XL1*self.X03), (self.X02*self.X03),
(self.XL1*self.X02*self.X03), pow(self.XL1,2), pow(self.X02,2),
pow(self.X03,2)],
                    [ self.X01, self.XL2_, self.X03,
(self.X01*self.XL2_), (self.X01*self.X03), (self.XL2_*self.X03),
(self.X01*self.XL2_*self.X03), pow(self.X01,2), pow(self.XL2_,2),
pow(self.X03,2)],
                    [ self.X01, self.XL2, self.X03,

```

```

(self.X01*self.XL2),      (self.X01*self.X03),      (self.XL2*self.X03),
(self.X01*self.XL2*self.X03),      pow(self.X01,2),      pow(self.XL2,2),
pow(self.X03,2)],
        [ self.X01,      self.X02,      self.XL3_,
(self.X01*self.X02),      (self.X01*self.XL3_),      (self.X02*self.XL3_),
(self.X01*self.X02*self.XL3_),      pow(self.X01,2),      pow(self.X02,2),
pow(self.XL3_,2)],
        [ self.X01,      self.X02,      self.XL3,
(self.X01*self.X02),      (self.X01*self.XL3),      (self.X02*self.XL3),
(self.X01*self.X02*self.XL3),      pow(self.X01,2),      pow(self.X02,2),
pow(self.XL3,2)],
        [ self.X01,      self.X02,      self.X03,
(self.X01*self.X02),      (self.X01*self.X03),      (self.X02*self.X03),
(self.X01*self.X02*self.X03),      pow(self.X01,2),      pow(self.X02,2),
pow(self.X03,2)]]
        self.Xkod = [[1, -1,      -1,      -1, 1, 1, 1, -1, 1,      1,
1],
                        [1, -1,      -1,      1, 1, -1, -1, 1, 1,      1,
1],
                        [1, -1,      1,      -1, -1, 1, -1, 1, 1,      1,
1],
                        [1, -1,      1,      1, -1, -1, 1, -1, 1,      1,
1],
                        [1, 1,      -1,      -1, -1, -1, 1, 1, 1,      1,
1],
                        [1, 1,      -1,      1, -1, 1, -1, -1, 1,      1,
1],
                        [1, 1,      1,      -1, 1, -1, -1, -1, 1,      1,
1],
                        [1, 1,      1,      1, 1, 1, 1, 1, 1,      1,
1],
                        [1, -1.73, 0,      0, 0, 0, 0, 0, 2.9929, 0,
0],
                        [1, 1.73, 0,      0, 0, 0, 0, 0, 2.9929, 0,
0],
                        [1, 0, -1.73, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 2.9929,
0],
                        [1, 0, 1.73, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 2.9929,
0],
                        [1, 0, 0, -1.73, 0, 0, 0, 0, 0, 0,
2.9929],
                        [1, 0, 0, 1.73, 0, 0, 0, 0, 0, 0,
2.9929],
                        [1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0,
0]]
        self.sequence()

def sequence(self):
    sequence = self.main()
    if not sequence:
        self.sequence()

```

```

def cochrane(self):
    print("\nПеревірка рівномірності дисперсій за критерієм Кохрена
(M = {0}, N = {1}):".format(self.M, self.N))
    self.Ydisp = [np.var(i) for i in self.Y]
    self.GP = (max(self.Ydisp)/sum(self.Ydisp))
    self.tcochrane = (f.ppf(q=(1-self.q/self.F1), dfn=self.F2,
dfd=(self.F1-1)*self.F2))
    self.GT = (self.tcochrane/(self.tcochrane + self.F1 - 1))
    print("F1 = M - 1 = {0} - 1 = {1} \nF2 = N = {2} \nq =
{3}".format(self.M, self.F1, self.F2, self.q))
    return self.GT, self.GP

def student(self):
    print("\nПеревірка значимості коефіцієнтів регресії згідно
критерію Стьюдента (M = {0}, N = {1}):".format(self.M, self.N))
    self.Sb=(float(sum(self.Ydisp))/self.N)
    self.Sbs=(sqrt(((self.Sb)/(self.N*self.M))))

def fisher(self):
    print("\nПеревірка адекватності за критерієм Фішера (M = {0}, N =
{1}):".format(self.M, self.N))
    self.d=0
    for i in range(len(self.Z0)):
        if (self.Z0[i]==1):
            self.d+=1
    print("Кількість значимих коефіцієнтів d={0}".format(self.d))
    self.Yrazn=0
    for i in range(self.N):
        self.Yrazn+=pow((self.Yv[i]-self.Y_[i]),2)
    self.Sad=((self.M/(self.N-self.d))*self.Yrazn)
    self.FP=(self.Sad/self.Sb)
    self.F4=self.N-self.d
    self.FT = f.ppf(q=1-self.q, dfn=self.F4, dfd=self.F3)
    print("FP = {0:.2f}".format(self.FP))
    print("F4 = N - d = {0} - {1} = {2} \nq = {3}".format(self.N,
self.d, self.F4, self.q))
    print("FT = {0}".format(self.FT))
    return self.FP, self.FT

def coef(self, X, Y_, N):
    def a(first, second):
        na = 0
        for j in range(self.N):
            na += (X[j][first-1]*X[j][second-1]/N)
        return na
    def fkn(number):
        na = 0
        for j in range(N):
            na += (Y_[j] * X[j][number - 1]/15)
        return na

```

```

Xaver = []
for column in range(10):
    NL = []
    for rows in range(len(X)):
        NL.append(X[rows][column])
    Xaver.append(sum(NL)/len(NL))
mxi = Xaver
my = (sum(Y_)/N)
un = [[1, mxi[0], mxi[1], mxi[2], mxi[3], mxi[4],
mxi[5], mxi[6], mxi[7], mxi[8], mxi[9]],
[mxi[0], a(1, 1), a(1, 2), a(1, 3), a(1, 4), a(1, 5), a(1,
6), a(1, 7), a(1, 8), a(1, 9), a(1, 10)],
[mxi[1], a(2, 1), a(2, 2), a(2, 3), a(2, 4), a(2, 5), a(2,
6), a(2, 7), a(2, 8), a(2, 9), a(2, 10)],
[mxi[2], a(3, 1), a(3, 2), a(3, 3), a(3, 4), a(3, 5), a(3,
6), a(3, 7), a(3, 8), a(3, 9), a(3, 10)],
[mxi[3], a(4, 1), a(4, 2), a(4, 3), a(4, 4), a(4, 5), a(4,
6), a(4, 7), a(4, 8), a(4, 9), a(4, 10)],
[mxi[4], a(5, 1), a(5, 2), a(5, 3), a(5, 4), a(5, 5), a(5,
6), a(5, 7), a(5, 8), a(5, 9), a(5, 10)],
[mxi[5], a(6, 1), a(6, 2), a(6, 3), a(6, 4), a(6, 5), a(6,
6), a(6, 7), a(6, 8), a(6, 9), a(6, 10)],
[mxi[6], a(7, 1), a(7, 2), a(7, 3), a(7, 4), a(7, 5), a(7,
6), a(7, 7), a(7, 8), a(7, 9), a(7, 10)],
[mxi[7], a(8, 1), a(8, 2), a(8, 3), a(8, 4), a(8, 5), a(8,
6), a(8, 7), a(8, 8), a(8, 9), a(8, 10)],
[mxi[8], a(9, 1), a(9, 2), a(9, 3), a(9, 4), a(9, 5), a(9,
6), a(9, 7), a(9, 8), a(9, 9), a(9, 10)],
[mxi[9], a(10,1), a(10,2), a(10,3), a(10,4), a(10,5),
a(10,6), a(10,7), a(10,8), a(10,9), a(10,10)]]
kn = [my, fkn(1), fkn(2), fkn(3), fkn(4), fkn(5), fkn(6), fkn(7),
fkn(8), fkn(9), fkn(10)]
self.B = np.linalg.solve(un, kn)
return self.B

def main(self):
    self.Y =
[[((8.6+6.5*(self.Xn[j][0])+9.5*(self.Xn[j][1])+4.2*(self.Xn[j][2])+8.0*(
self.Xn[j][7])+0.5*(self.Xn[j][8])+2.3*(self.Xn[j][9])+0.6*(self.Xn[j][3])
+0.2*(self.Xn[j][4])+5.9*(self.Xn[j][5])+3.9*(self.Xn[j][6])) +
randrange(0, 10) - 5) for i in range(self.M)] for j in range(self.N)]
    self.Y_ = sum([(sum(self.Y[i][j] for j in range(self.M))/self.M)]
for i in range(self.N)),[])
    # Вивід таблиць та початкових даних
    self.table1 = PT()
    self.table1.field_names = ["X1min", "X1max", "X2min", "X2max",
"X3min", "X3max", "f(X1,X2,X3)"]
    self.table1.add_row([self.X1min, self.X1max, self.X2min,
self.X2max, self.X3min, self.X3max,
"8,6+6,5*x1+9,5*x2+4,2*x3+8,0*x1*x1+0,5*x2*x2+2,3*x3*x3+0,6*x1*x2+0,2*x1*
x3+5,9*x2*x3+3,9*x1*x2*x3"])

```

```

print("Дані по варіанту:")
print(self.table1)
self.table2 = PT()
self.table2.field_names = ([ "#", "X0", "X1", "X2", "X3", "X12",
"X13", "X23", "X123", "X1^2", "X2^2", "X3^2" ] + [ "Y{}".format(i+1) for i
in range(self.M) ] + [ "Yaverage" ])
for i in range(self.N):
    self.table2.add_row([i+1] + self.Xkod[i] +
list(np.around(np.array(self.Y[i]),2)) + [round(self.Y_[i],2)])
print("Матриця планування ПФЕ №1:")
print(self.table2)
self.table3 = PT()
self.table3.field_names = ([ "#", "X1", "X2", "X3", "X12", "X13",
"X23", "X123", "X1^2", "X2^2", "X3^2" ] + [ "Y{}".format(i+1) for i in
range(self.M) ] + [ "Yaverage" ])
for i in range(self.N):
    self.table3.add_row([i+1] +
list(np.around(np.array(self.Xn[i]),2)) +
list(np.around(np.array(self.Y[i]),2)) + [round(self.Y_[i],2)])
print("Матриця планування ПФЕ №2:")
print(self.table3)
# Рівняння регресії
self.coef(self.Xn, self.Y_, self.N)
print("Рівняння регресії: y =
{0:.4f}+({1:.4f})*X1+({2:.4f})*X2+({3:.4f})*X3+({4:.4f})*X1X2+({5:.4f})*X
1X3+({6:.4f})*X2X3+({7:.4f})*X1X2X3+({8:.4f})*X1^2+({9:.4f})*X2^2+({10:.4
f})*X3^2".format(self.B[0], self.B[1], self.B[2], self.B[3], self.B[4],
self.B[5], self.B[6], self.B[7], self.B[8], self.B[9], self.B[10]))
# Кохрен
self.F1 = self.M - 1
self.F2 = self.N
self.q = 0.05
self.cochrane()
if (self.GP < self.GT):
    print("GP = {0:.4f} < GT = {1:.4f} - Дисперсія
однорідна!".format(self.GP, self.GT))
else:
    print("GP = {0:.4f} > GT = {1} - Дисперсія неоднорідна!
Змінімо M на M=M+1".format(self.GP, self.GT))
    self.M = self.M + 1
    self.main(self.M, self.N)
# Студент
self.student()
self.F3 = (self.F1*self.F2)
self.Stab = t.ppf(df=self.F3, q=((1+(1-self.q))/2))
self.xis = np.array(self.Xkod).transpose()
self.Beta = np.array([np.average(self.Y_*self.xis[i]) for i in
range(len(self.xis))])
self.t = np.array([((fabs(self.Beta[i]))/self.Sbs) for i in
range(len(self.xis))])
print("Оцінки коефіцієнтів Bs: B1={0:.2f}, B2={1:.2f}, B3={2:.2f},

```

```

B4={3:.2f} B5={4:.2f}, B6={5:.2f}, B7={6:.2f}, B8={7:.2f}, B9={8:.2f},
B10={9:.2f}, B11={10:.2f}".format(self.Beta[0], self.Beta[1],
self.Beta[2], self.Beta[3], self.Beta[4], self.Beta[5], self.Beta[6],
self.Beta[7], self.Beta[8], self.Beta[9], self.Beta[10]))
    print("Коефіцієнти ts: t1={0:.2f}, t2={1:.2f}, t3={2:.2f},
t4={3:.2f}, t5={4:.2f}, t6={5:.2f}, t7={6:.2f}, t8={7:.2f}, t9={8:.2f},
t10={9:.2f}, t11={10:.2f}".format(self.t[0], self.t[1], self.t[2],
self.t[3], self.t[4], self.t[5], self.t[6], self.t[7], self.t[8],
self.t[9], self.t[10]))
    print("F3 = F1*F2 = {0}*{1} = {2} \nq = {3}".format(self.F1,
self.F2, self.F3, self.q))
    print("t табличне = {0}".format(self.Stab))
    self.Z0 = {}
    for i in range(len(self.t)):
        if ((self.t[i]) > self.Stab):
            self.Z0[i] = 1
        if ((self.t[i]) < self.Stab):
            self.Z0[i] = 0
    print("Рівняння регресії: y =
{0:.4f}*({1})+({2:.4f})*({3})*X1+({4:.4f})*({5})*X2+({6:.4f})*({7})*X3+({
8:.4f})*({9})*X1X2+({10:.4f})*({11})*X1X3+({12:.4f})*({13})*X2X3+({14:.4f}
)*({15})*X1X2X3+({16:.4f})*({17})*X1^2+({18:.4f})*({19})*X2^2+({20:.4f})*
({21})*X3^2".format(
        self.B[0], self.Z0[0], self.B[1], self.Z0[1], self.B[2],
self.Z0[2], self.B[3], self.Z0[3], self.B[4], self.Z0[4], self.B[5],
self.Z0[5], self.B[6], self.Z0[6], self.B[7], self.Z0[7], self.B[8],
self.Z0[8], self.B[9], self.Z0[9], self.B[10], self.Z0[10]))
    self.Yv = sum([(self.B[0] * (self.Z0[0]) + self.B[1] *
(self.Z0[1]) * self.Xn[i][0] + self.B[2] * (self.Z0[2]) * self.Xn[i][1] +
self.B[3] * (self.Z0[3]) * self.Xn[i][2] + self.B[4] * (self.Z0[4]) *
self.Xn[i][3] + self.B[5] * (self.Z0[5]) * self.Xn[i][4] + self.B[6] *
(self.Z0[6]) * self.Xn[i][5] + self.B[7] * (self.Z0[7]) * self.Xn[i][6] +
self.B[8] * (self.Z0[8]) * self.Xn[i][7] + self.B[9] * (self.Z0[9]) *
self.Xn[i][8] + self.B[10] * (self.Z0[10]) * self.Xn[i][9]) for i in
range(self.N)],[]))
    # Фішер
    self.fisher()
    if (self.FT > self.FP):
        print("FT = {0:.2f} > FP = {1:.2f} - рівняння регресії
адекватно оригіналу".format(self.FT, self.FP))
        return True
    if (self.FP > self.FT):
        print("FP = {0:.2f} > FT = {1:.2f} - рівняння регресії
неадекватно оригіналу".format(self.FP, self.FT))
        return False
Laba6()

```


Результати виконання:

```
Дані по варіанту:
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| X1min | X1max | X2min | X2max | X3min | X3max |                                     f(X1,X2,X3)                                     |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
|  -25  |  -5   |  -30   |  45    |  -5    |  5     |  8,6+6,5*x1+9,5*x2+4,2*x3+8,0*x1*x1+0,5*x2*x2+2,3*x3*x3+0,6*x1*x2+0,2*x1*x3+5,9*x2*x3+3,9*x1*x2*x3  |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+

Матриця планування ПОВ №1:
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| # | X0 | X1 | X2 | X3 | X12 | X13 | X23 | X123 | X1^2 | X2^2 | X3^2 | Y1 | Y2 | Y3 | Yaverage |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| 1 | 1 | -1 | -1 | -1 | 1 | 1 | 1 | -1 | 1 | 1 | 1 | -8217.4 | -8222.4 | -8218.4 | -8219.4 |
| 2 | 1 | -1 | -1 | 1 | 1 | 1 | -1 | -1 | 1 | 1 | 1 | 19253.6 | 19256.6 | 19257.6 | 19255.93 |
| 3 | 1 | -1 | 1 | -1 | -1 | 1 | 1 | -1 | 1 | 1 | 1 | 26283.6 | 26282.6 | 26281.6 | 26282.6 |
| 4 | 1 | -1 | 1 | 1 | 1 | -1 | -1 | -1 | 1 | 1 | 1 | -14946.4 | -14950.4 | -14948.4 | -14948.4 |
| 5 | 1 | 1 | -1 | -1 | -1 | -1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | -1567.4 | -1565.4 | -1568.4 | -1567.07 |
| 6 | 1 | 1 | -1 | 1 | 1 | -1 | 1 | -1 | 1 | 1 | 1 | 2540.6 | 2546.6 | 2542.6 | 2543.27 |
| 7 | 1 | 1 | 1 | 1 | -1 | 1 | -1 | -1 | 1 | 1 | 1 | 4580.6 | 4579.6 | 4585.6 | 4581.93 |
| 8 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | -1508.4 | -1505.4 | -1503.4 | -1505.73 |
| 9 | 1 | -1.73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2.9929 | 0 | 0 | 8093.99 | 8101.99 | 8098.99 | 8098.33 |
| 10 | 1 | 1.73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2.9929 | 0 | 0 | 178.6 | 174.6 | 173.6 | 175.6 |
| 11 | 1 | 0 | -1.73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2.9929 | 0 | 3326.36 | 3332.36 | 3331.36 | 3330.02 |
| 12 | 1 | 0 | 1.73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2.9929 | 0 | 4362.36 | 4365.36 | 4366.36 | 4364.69 |
| 13 | 1 | 0 | 0 | -1.73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2.9929 | 5319.11 | 5315.11 | 5313.11 | 5315.78 |
| 14 | 1 | 0 | 0 | 1.73 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2.9929 | -1483.98 | -1490.98 | -1491.98 | -1488.98 |
| 15 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1745.98 | 1738.98 | 1737.98 | 1740.97 |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+

Матриця планування ПОВ №2:
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| # | X1 | X2 | X3 | X12 | X13 | X23 | X123 | X1^2 | X2^2 | X3^2 | Y1 | Y2 | Y3 | Yaverage |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
| 1 | -25.0 | -30.0 | -5.0 | 750.0 | 125.0 | 150.0 | -3750.0 | 625.0 | 900.0 | 25.0 | -8217.4 | -8222.4 | -8218.4 | -8219.4 |
| 2 | -25.0 | -30.0 | 5.0 | 750.0 | -125.0 | -150.0 | 3750.0 | 625.0 | 900.0 | 25.0 | 19253.6 | 19256.6 | 19257.6 | 19255.93 |
| 3 | -25.0 | 45.0 | -5.0 | -1125.0 | 125.0 | -225.0 | 5625.0 | 625.0 | 2025.0 | 25.0 | 26283.6 | 26282.6 | 26281.6 | 26282.6 |
| 4 | -25.0 | 45.0 | 5.0 | -1125.0 | -125.0 | 225.0 | -5625.0 | 625.0 | 2025.0 | 25.0 | -14946.4 | -14950.4 | -14948.4 | -14948.4 |
| 5 | -5.0 | -30.0 | -5.0 | 150.0 | 25.0 | 150.0 | -750.0 | 25.0 | 900.0 | 25.0 | -1567.4 | -1565.4 | -1568.4 | -1567.07 |
| 6 | -5.0 | -30.0 | 5.0 | 150.0 | -25.0 | -150.0 | 750.0 | 25.0 | 900.0 | 25.0 | 2540.6 | 2546.6 | 2542.6 | 2543.27 |
| 7 | -5.0 | 45.0 | -5.0 | -225.0 | 25.0 | -225.0 | 1125.0 | 25.0 | 2025.0 | 25.0 | 4580.6 | 4579.6 | 4585.6 | 4581.93 |
| 8 | -5.0 | 45.0 | 5.0 | -225.0 | -25.0 | 225.0 | -1125.0 | 25.0 | 2025.0 | 25.0 | -1508.4 | -1505.4 | -1503.4 | -1505.73 |
| 9 | -32.3 | 7.5 | 0.0 | -242.25 | -0.0 | 0.0 | -0.0 | 1043.29 | 56.25 | 0.0 | 8093.99 | 8101.99 | 8098.99 | 8098.33 |
| 10 | 2.3 | 7.5 | 0.0 | 17.25 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 5.29 | 56.25 | 0.0 | 178.6 | 174.6 | 173.6 | 175.6 |
| 11 | -15.0 | -57.38 | 0.0 | 860.62 | -0.0 | -0.0 | 0.0 | 225.0 | 3291.89 | 0.0 | 3326.36 | 3332.36 | 3331.36 | 3330.02 |
| 12 | -15.0 | 72.38 | 0.0 | -1085.62 | -0.0 | 0.0 | -0.0 | 225.0 | 5238.14 | 0.0 | 4362.36 | 4365.36 | 4366.36 | 4364.69 |
| 13 | -15.0 | 7.5 | -8.65 | -112.5 | 129.75 | -64.88 | 973.12 | 225.0 | 56.25 | 74.82 | 5319.11 | 5315.11 | 5313.11 | 5315.78 |
| 14 | -15.0 | 7.5 | 8.65 | -112.5 | -129.75 | 64.88 | -973.12 | 225.0 | 56.25 | 74.82 | -1483.98 | -1490.98 | -1491.98 | -1488.98 |
| 15 | -15.0 | 7.5 | 0.0 | -112.5 | -0.0 | 0.0 | -0.0 | 225.0 | 56.25 | 0.0 | 1745.98 | 1738.98 | 1737.98 | 1740.97 |
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+-----+

Рівняння регресії: y = 8.1910*(1)+(6.6788)*X1+(9.4892)*X2+(4.0659)*X3+(0.6008)*X1X2+(0.1917)*X1X3+(5.9054)*X2X3+(3.9006)*X1X2X3+(8.0055)*X1^2+(0.5005)*X2^2+(2.3041)*X3^2

Перевірка рівномірності дисперсій за критерієм Кохрена (M = 3, N = 15):
F1 = M - 1 = 3 - 1 = 2
F2 = N = 15
q = 0.05
GP = 0.1462 < GT = 0.7411 - Дисперсія однорідна!

Перевірка значимості коефіцієнтів регресії згідно критерію Стьюдента (M = 3, N = 15):
Оцінки коефіцієнтів Bs: B1=3197.30, B2=-2134.98, B3=279.18, B4=-1833.68 B5=120.16, B6=785.22, B7=-5260.29, B8=3900.56, B9=3412.41, B10=3296.84, B11=2525.09
Коефіцієнти ts: t1=8922.97, t2=5958.26, t3=779.12, t4=5117.41, t5=335.33, t6=2191.38, t7=14680.32, t8=10885.60, t9=9523.29, t10=9200.77, t11=7046.98
F3 = F1*F2 = 2*15 = 30
q = 0.05
t табличне = 2.0422724563012373
Рівняння регресії: y = 8.1910*(1)+(6.6788)*(1)*X1+(9.4892)*(1)*X2+(4.0659)*(1)*X3+(0.6008)*(1)*X1X2+(0.1917)*(1)*X1X3+(5.9054)*(1)*X2X3+(3.9006)*(1)*X1X2X3+(8.0055)*(1)*X1^2+(0.5005)*(1)*X2^2+(2.3041)*(1)*X3^2

Перевірка адекватності за критерієм Фішера (M = 3, N = 15):
Кількість значимих коефіцієнтів d=11
FR = 0.20
F4 = N - d = 15 - 11 = 4
q = 0.05
FT = 2.6896275736914177
FT = 2.69 > FR = 0.20 - рівняння регресії адекватно оригіналу

Process finished with exit code 0
```

Висновки:

У ході виконання лабораторної роботи я провів повний трьохфакторний експеримент при використанні рівняння регресії з квадратичними членами. Закріпив отримані знання практичним їх використанням при написанні програми, що реалізує завдання лабораторної роботи. Мета лабораторної роботи досягнута.